

OBEC MARKUŠOVCE, Michalská 51, Markušovce
Ing. Františka Šteinerová, hlavný kontrolór obce

Správa

z kontroly a analýzy stavu pohľadávok a ich vymáhania v zmysle prijatých zásad hospodárenia s majetkom Obce Markušovce v Obci Markušovce pre OZ

Oprávnená osoba: Hlavný kontrolór Obce Markušovce Ing. Františka Šteinerová

Povinná osoba: Obec Markušovce zastúpená starostom obce Marekom Virágom ako štatutárnym orgánom

Cieľ kontroly: Kontrola a analýza stavu pohľadávok a ich vymáhania v zmysle prijatých zásad hospodárenia s majetkom v Obci Markušovce

Dátum doručenia návrhu správy na oboznámenie povinnej osobe: 14. 9. 2022

Informáciu o tom, či povinná osoba podala námietky k zisteným nedostatkom, navrhnutým odporúčaniam, k lehote na predloženie písomného zoznamu prijatých opatrení a k lehote na splnenie prijatých opatrení a spôsob vysporiadania sa s týmito námietkami: Žiadne námietky neboli zo strany povinnej osoby podané.

Kontrola bola vykonaná na základe zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, plánu kontrolnej činnosti prerokovaných obecným zastupiteľstvom Obce Markušovce zo dňa 5.8.2021 a zákona č.357/2015 Zb. o finančnej kontrole a audite v znení neskorších zmien a doplnkov v termíne od 28. 02. 2022, kedy bol odovzdané vyžiadané podklady a to:

1. Podrobný výpis z hlavnej knihy za rok 2019, 2020, 2021 týkajúci sa stavu pohľadávok k 31. 12. a rok 2021 k 30. 6. 2021.
2. Inventarizácia pohľadávok k 31.12.2019, 2020,2021
3. Súvaha a poznámky k 31.12.2019,2020,2021 –kópie
4. Evidencia pohľadávok za roky 2019. 2020, 2021 k 31.12..2021, vrátanie výziev alebo upomienok alebo iných spôsobov vymáhania.

Pri kontrole bol použitý postup uvedený v zákone č. 357/2015 o finančnej kontrole a audite, § 20-27 v zmysle metodického usmernenia Ministerstva financií SR. Kontrola bola viackrát prerušená z dôvodu odňatia podkladov pre ukončenie uzávierky, pre poskytnutie podkladov pre audit a iné vykonávané kontroly a tiež pre vyžiadanie iných podkladov, ako napr. výkazy o dani z nehnuteľnosti, vymáhanie nedoplatkov inak ako výzvami.

Ku kontrole boli ďalej použité:

- Zásady hospodárenia s majetkom obce zo dňa 17.4. 2019

- Opatrenie MF číslo: MF/16786 /2007-31 z 8. augusta 2007, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné, vrátane zmien a doplnkov
- Zákon o účtovníctve č.431/2002 Z.z. vrátane zmien a doplnkov
- Zákon č. 582/2004 Z.z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavby v znení neskorších predpisov
- VŠEOBECNE ZÁVÄZNÉ NARIADENIE OBCE MARKUŠOVCE č. 5/2016 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady účinné od 1. 1. 2017
- Zákon o správe daní /daňový poriadok/ č. 563/2009 Z.z. v znení neskorších predpisov

Pohľadávkou v zmysle platných zásad o hospodárení s majetkom obce, čl. 33, bod 1.1. je - právo veriteľa požadovať od druhého účastníka záväzkového právneho vzťahu dlžníka určité plnenie z určitého právneho dôvodu. Účtovanie pohľadávok sa v zmysle opatrenia Ministerstva financií Slovenskej republiky z 8. augusta 2007, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné celky v účtovej triede 3 so súvzťažným účtom v účtovej triede 6 - výnosy. Podľa § 42 postupov, odst. 1, sa pohľadávky majú členiť na dlhodobé /splatnosť dlhšia ako 1 rok/ a krátkodobé /splatnosť do 1 roka/. Z hľadiska rozpočtu úhrada pohľadávky znamená pre obec rast príjmov.

Kontrolou bolo zistené:

- Vysoký stav neustále sa zvyšujúcich pohľadávok /viď tabuľka č.1/
- Neskore riešenie námietok voči pohľadávkam
- Výber pohľadávok a ich evidenciu má na starosti viacero zamestnancov, ktorí sa v priebehu rokov neustále menili.
- Okrem evidencie pohľadávok majú zamestnanci ďalšiu agendu, ktorá si vyžaduje čas /nielen jednu/, niektorým sa v rovnakom čase bije viacero povinností, ktoré nie je možné naraz splniť /napr. mzdové a personálne+daň z nehnuteľností/
- Niektorí zamestnanci riešia okrem svojej agendy často aj zastupovanie kolegov, čím majú menej času na svoju agendu.
- Výber pohľadávok a ich evidenciu riešia aj zamestnanci, ktoré nemajú žiadne ekonomické vzdelanie.
- Slabá znalosť zásad hospodárenia s majetkom obce a zákona o majetku obcí v súvislosti s pohľadávkami, vrátane iných zákonov /daňový poriadok/ a VZN obce /napr. obchodný zákonník/
- Vymáhanie pohľadávok len po príkaze starostu
- Inventarizačné zápisy k 31. 12. za všetky 3 sledované roky pri pohľadávkach neobsahovali žiaden návrh na vysporiadanie inventarizačného rozdielu, čo pri rozdielnej výške, času nedoplatku a právnej forme /FO, PO/ si vyžaduje každá pohľadávka samostatný postup pri vymáhaní nedoplatkov. Zaslať raz za čas upomienku pre vymáhanie nedoplatkov je nedostatočné.
- V evidencii stavu pohľadávok k dátumu inventarizácie sa nachádzali aj pohľadávky zomrelých, ktoré sa neriešia.
- V evidencii stavu pohľadávok k dátumu inventarizácie sa nachádzali aj nedoplatky, ktoré mali už dávno vysporiadané /centové rozdiely vzniknuté z nesprávnej platby/.

- Za sledované roky neboli zo strany obce podané obecnému zastupiteľstvu žiadne návrhy na odpis pohľadávky, prípadne iné riešenie v zmysle platných zásad a zákonov. . Povinnosť zaplatiť daň za právnickú osobu, ktorá zanikla s právnym nástupcom, prechádza na tohto nástupcu /§55, ods.14 daňového poriadku/.
- Obec napriek prijatým zásadám o hospodárení s majetkom obce nevykonávala za sledované roky dôsledné vymáhanie pohľadávok a nevedla k tomu evidenciu správne a včas, napr. pohľadávky za vodné a stočné.
- Účtovná evidencia pohľadávok za dané roky sa nevedla predpísaným spôsobom v zmysle zákona o účtovníctve, t.j. v prípade podvojného účtovníctva z hľadiska akruálneho princípu majú byť všetky výnosy a s tým súvisiace pohľadávky zaúčtované v roku, ktorého sa týkajú, nie v roku, kedy boli vystavené, napr. vodné, stočné, poplatok za znečistenie životného prostredia. Ak suma nie je v čase uzávierky známa, má byť stanovená odhadom. Účtovná závierka tak nedáva pravdivý obraz o stave majetku obce za dané roky. Daná situácia sa aj napriek upozorneniam za sledované roky nenapravila.

Analýza pohľadávok:

Podľa poskytnutých podkladov – súvaha a poznámky, ktoré je obec povinná zostaviť v rámci účtovnej závierky k 31. 12. príslušného roka, obec za kontrolované roky 2019-2021 nevykazuje žiadne dlhodobé pohľadávky. Prehľad krátkodobých pohľadávok k 31. 12. za roky 2019, 2020, 2021 je uvedený v tabuľke č.1.

Tabuľka č. 1 Prehľad krátkodobých pohľadávok k 31. 12. za roky 2019, 2020, 2021 v Eur

Pohľadávka/rok	2019	2020	2021
Nedaňové / účet 318	220 495,52	248 665,64	280 229,42
Daňové/účet 319	201 893,86	223 755,57	240 672,10
Iné/účet 378	20 009,63	19 972,18	19 974,42
Ostatné/účet 315	4 107,55	1 829,66	2 447,17
Voči zamestnancom/335	1 018,00	1 057,50	1 120,58
Poskytnuté preddavky/314	0,00	165,00	0,00
Spolu:	447 524,56	495 445,55	544 443,69

Zdroj: Poznámky k 31. 12. 2019, 2020, 2021

Tabuľka č. 2 Prehľad pohľadávok podľa zostatkovej doby splatnosti k 31. 12.2019,2020,2021

Pohľadávka podľa doby splatnosti	Zostatok k 31. 12. 2019	Zostatok k 31. 12. 2020	Zostatok k 31. 12. 2021
Do jedného roka vrátane	76 623,49	9 179,22	7 076,97
Od jedného roka do piatich rokov vrátane	0	0	0
S dobou splatnosti dlhšou ako 5 rokov	0	0	0
Pohľadávky po lehote splatnosti	370 901,07	486 266,33	537 366,72
Spolu:	447 524,56	495 445,55	544 443,69

Zdroj: Poznámky k 31. 12. 2019, 2020, 2021

Tabuľka č. 3 Pohľadávky, ku ktorým bola tvorená opravná položka k 31.12.2019,2020,2021

Pohľadávka	Zostatok OP k 31. 12. 2019	Zostatok OP k 31.12. 2020	Zostatok OP k 31. 12. 2021
Pohľadávky z nedaňových príjmov	145 060,24	167 865,63	194 883,17
Pohľadávky z daňových príjmov	141 404,64	165 184,36	181 746,09
Spolu	286 464,88	333 049,99	376 629,26

Zdroj: Poznámky k 31. 12. 2019, 2020, 2021

Daňové pohľadávky

Podľa zákona č. 563/2009 o správe daní /daňový poriadok/, § 2, bodu e/ daňovou pohľadávkou je pohľadávka správcu dane /ktorým v zmysle § 4, bod 1, je aj obec/ na dani do lehoty splatnosti, ak tento zákon neustanovuje inak..

Medzi daňové pohľadávky obce patria pohľadávky vyberané na základe zákona č. 582/2004 Z.z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady.

Na základe daného zákona, § 2, odst. 1, miestnymi daňami, ktoré môže ukladať obec, sú:

- a) daň z nehnuteľností,
- b) daň za psa,
- c) daň za užívanie verejného priestranstva,
- d) daň za ubytovanie,
- e) daň za predajné automaty,
- f) daň za nevýherné hracie prístroje,
- g) daň za vjazd a zotrvanie motorového vozidla v historickej časti mesta,
- h) daň za jadrové zariadenie.

a podľa odst. 2 aj miestny poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady (ďalej len „poplatok“).

Zákon č. 582/2004 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné dopady v znení neskorších predpisov v záverečných a prechodných ustanoveniach, § 103, odst. 1 dáva obci možnosť zaviesť všeobecne záväzným nariadením miestnu daň a poplatok podľa tohto zákona od 1. januára 2005. Zákon v niektorých ustanoveniach umožňuje obci upraviť si niektoré hodnoty, prípadne oslobodenia taktiež všeobecným záväzným nariadením.

V čase kontroly Obec Markušovce mala ako posledné prijaté VŠEOBECNE ZÁVÄZNÉ NARIADENIE OBCE MARKUŠOVCE č. 5/2016 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady účinné od 1. 1. 2017. V rámci neho obec zaviedla tieto miestne dane /1.časť, § 1, odst.1/ :

- a) daň z nehnuteľností
- b) daň za psa
- c) daň za užívanie verejného priestranstva
- d) daň za ubytovanie
- e) daň za predajné automaty
- f) daň za nevýherné hracie prístroje

a §1, odst. 2 miestny poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady (ďalej len “poplatok”).

Na tomto všeobecne záväznom nariadení sa uznieslo Obecné zastupiteľstvo Obce Markušovce dňa 08. 12. 2016, uznesením č. 176/2016. Kontrolou bolo zistené, že obec Markušovce mala na svojej internetovej stránke **zverejnené neúplné všeobecné záväzné nariadenie, t.j. bez pečiatky obce a podpisu štatutárneho orgánu a bez dátumu zvesenia**. Podľa § 1b, odst. 4, zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, obec používa od tlačok úradnej pečiatky s erbom obce a názvom obce na rozhodnutia, oprávnenia a osvedčenia skutočností vydaných pri výkone samosprávy. Podľa štatútu obce zverejneného na internetovej stránke obce, § 30, odst.2, pečať obce sa používa na pečatenie významných listín, dokumentov, zmlúv a podobne. Zo správy z kontroly uznesení č.10/2016 vyplynulo., že VZN č. 5/2016 bolo vyvesené na výveske obce, aj internetovej stránke obce dňa 14. 12. 2016 do 30. 12. 2016. Kontrolou bolo zistené, že obec má originál VZN č. 176/2016 v správnej podobe, t. j. aj podpísaný, s pečaťou a údajmi zvesenia a vyvesenia daného VZN. Počas kontroly došlo po upozornení k náprave zisteného nedostatku hneď v daný deň. Zvesené bolo 02. 01. 2017.

-Počas kontrolovaných rokov obec vyrubila na základe všeobecného záväzného nariadenia len daň z nehnuteľnosti, ktorá sa skladá z dane za pozemky, daň za stavby a daň za byty a nebytové priestory v bytovom dome, ďalej daň za užívanie verejného priestranstva. Daň za ubytovanie, za predajné automaty a za nevýherné hracie prístroje nebola vyrubená, keďže ich obec v danom čase nevidovala.

a/ Daň z nehnuteľností

-Správa miestnych daní a poplatku sa riadi osobitným predpisom a to zákonom o správe daní č.563/2009 Z.z., okrem výnimiek v zákone č.582/2004 o miestnych daniach a miestnom poplatku, § 102.

- Obec Markušovce **nemá na svojej stránke zverejnené žiadne tlačivá k dani z nehnuteľnosti, ani odkaz, kde si ich môže nájsť**, napr. stránka ministerstva financií. Daňovníci sú tak povinní osobne navštíviť obecný úrad, čo v čase vyhlásenej mimoriadnej situácie ohľadom COVID-u nebolo pre obyvateľov obce často možné, alebo bolo dosť sťažené. Nie je to ani efektívne a hospodárne z dôvodu, že obec musí nakupovať príslušné tlačivá, čo ju stojí finančné prostriedky. **Chýba aj metodické usmernenie, ako daňové priznanie vyplniť.**

- Obec neumožňuje podávať daňové priznania k daniam a poplatkom, prípadne plniť si iné oznamovacie povinnosti elektronicky, ani nezasiela rozhodnutia o vyrubení dane elektronicky. Zákon o miestnych daniach a miestnom poplatku v §98b, odst. 1 túto možnosť pripúšťa. Podrobnosti o elektronickej komunikácii si obec má ustanoviť vo VZN /§98b, odst.5. / Zákon č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) zo dňa 4. septembra 2013 je všeobecným právnym predpisom, ktorý upravuje spôsob výkonu verejnej moci v elektronickej podobe jednotným spôsobom pre všetky orgány verejnej moci a tiež Vyhláška Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky o elektronizácii agendy verejnej správy č. 547/2021 Z.z.,

- Podľa § 99e zákona č. 582/2004 Z.z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady v znení neskorších predpisov, odst. 1 daň z nehnuteľnosti, daň za psa vyrubuje správca, teda obec každoročne podľa stavu k 1. januáru príslušného zdaňovacieho obdobia na celé

zdaňovacie obdobie, okrem výnimiek uvedených v zákone. Do kedy majú byť rozhodnutia vyhotovené za daný rok ustanovuje zákon o správe daní a poplatkov č. 563/2009 v § 65 a to podľa odst.1 bezodkladne, najneskôr však do ôsmich dní odo dňa začatia konania, ak to povaha vecí pripúšťa a je tak možné urobiť na základe dokladov predložených daňovým subjektom; inak rozhodne do 30 dní odo dňa začatia konania. V osobitne zložitých prípadoch orgán príslušný na rozhodnutie rozhodne do 60 dní.

(2) Ak vzhľadom na mimoriadnu zložitosť prípadu alebo iné závažné okolnosti alebo osobitnú povahu prípadu nemožno rozhodnúť ani v lehote do 60 dní, môže túto lehotu pred jej uplynutím na základe písomného odôvodnenia primerane predĺžiť druhostupňový orgán.

(3) Ak orgán príslušný na rozhodnutie v daňovom konaní nemôže vo veci rozhodnúť v lehote do 60 dní, je povinný o tom písomne s uvedením dôvodov upovedomiť daňový subjekt.

Podľa ods.6 lehota na rozhodnutie je zachovaná, ak v posledný deň lehoty daňový subjekt prevezme rozhodnutie u správcu dane alebo ak správca dane odovzdá rozhodnutie na poštovú prepravu prostredníctvom pošty alebo poskytovateľa poštových služieb alebo ak odošle rozhodnutie elektronickými prostriedkami.

- V prípade výnimiek, napr. pri nadobudnutí nehnuteľností vydražením alebo dedením sú v zákone o miestnych daniach a miestnom poplatku /č. 582/2004/ stanovené iné termíny, napr.do konca mesiaca, v ktorom sa vydražiteľ stal vlastníkom, v prípade dane za užívanie verejného priestranstva obec vyrubí daň rozhodnutím najneskôr v deň vzniku daňovej povinnosti, čo je deň začatia osobitného užívania.

- Za sledované roky boli rozhodnutia vyhotovené dosť neskoro oproti predchádzajúcim rokom a v rozpore s § 65 zákona č. 563/2009 /daňový poriadok/.

-Za rok 2019 dátum vyrubenia na rozhodnutí bol 1.7.2019

- Za rok 2020 dátum vyrubenia na rozhodnutí bol 31. 8. 2020

- Za rok 2021 dátum vyrubenia na rozhodnutí bol 5.8.2021, 13.8. 2021.

Vzhľadom na právoplatnosť vystavených rozhodnutí /30 dní od jeho doručenia, čo je čas na odvolanie/ a lehotu splatnosti splátky-do 15 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia a času, kedy bolo rozhodnutie doručené, je tento termín pre získanie príjmov, s ktorými ráta vo svojom rozpočte na daný rok, veľmi oneskorený. Občania si majú svoju povinnosť v prípade majetkových daní splniť do 31. januára toho zdaňovacieho obdobia, v ktorom mu vznikla daňová povinnosť k týmto daniam k 1. januáru zdaňovacieho obdobia nasledujúceho po období, kedy im vznikla povinnosť /okrem výnimiek, napr. daň za psa daňová povinnosť vzniká prvým dňom kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom sa pes stal predmetom dane-aj to len pes starší ako 6 mesiacov/.

Výzvy na úhradu nedoplatkov na dani z nehnuteľnosti neboli vyrubené za rokly 2019, 2020 vôbec, v roku 2021 išli spolu s výmermi v auguste 2021 a v roku 20022 boli zaslané samostatne.

-Podľa § 99 f zákona č. 582/2004 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady **právo obce vyrubiť daň na základe daného zákona zaniká po uplynutí 5 rokov od konca roka, v ktorom sa mali vyrubiť.**

-Podľa daňového poriadku (č.563/2009 Z.z./, § 85, odst.1 právo na vymáhanie daňového nedoplatku je premlčané po šiestich rokoch po skončení kalendárneho roku, v ktorom daňový nedoplatok vznikol, ak osobitný predpis neustanovuje inak. Ak správca dane v lehote podľa prvej vety doručí daňovému subjektu výzvu podľa § 80, začína plynúť nová premlčacia lehota po skončení kalendárneho roku, v ktorom bola výzva doručená. Podľa § 85, odst. 4 právo na vymáhanie daňového nedoplatku zaniká po 20 rokoch po skončení kalendárneho roku, v ktorom daňový nedoplatok vznikol.

Podľa zostavy nedoplatkov dani z nehnuteľnosti a iných daniach v inventúrnych súpisoch za roky 2019-2021 sa nachádza aj zostava nedoplatkov do roku 2005 /roky 1993-2005/ v sume 59 689,83 Eur, z toho právnické osoby 58 734,98 Eur. K 31. 12. 2019 nedoplatky právnických osôb /od 1. 1. 2006/ činili + ďalších 126 734,36 Eur, k 31. 12. 2020 nedoplatky PO činili 144 023,- Eur, k 31. 12. 2021 nedoplatky PO opäť narástli na 162 895,05 Eur. Stav nedoplatkov do roku 2005 sa za sledované roky vôbec nezmenil.

- Pre právoplatnosť rozhodnutia je dôležité aj správne doručenie daných rozhodnutí týkajúce sa majetkových daní a poplatku, t.j. adresátovi rozhodnutia alebo jeho zástupcovi s plnomocenstvom. Na základe osobnej skúsenosti písomnosti nie sú vždy odovzdané správne.
- Výzvy na zaplatenie nedoplatku na dani z nehnuteľnosti boli za sledované roky zaslané len raz v roku 2021 v mesiaci august spolu s výmermi na daň z nehnuteľnosti. V roku 2019, ani v roku 2020 neboli zaslané žiadne výzvy /nová zamestnankyňa, COVID/. Výzvy obsahovali všetky nedoplatky na dani z nehnuteľnosti, aj za roky skôr ako bol rok 2020. Ďalšia výzva išla vo februári 2022, samostatne.

- Daňou podľa § 2, bodu b/ zákona o správe daní č. 563/2009 Z.z. je **daň podľa osobitných predpisov vrátane úroku z omeškania, úroku a pokuty podľa tohto zákona alebo osobitných predpisov a miestny poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady a tiež miestny poplatok za rozvoj podľa osobitného predpisu**

- Za sledované obdobie neboli vyrubené žiadne pokuty za oneskorené podanie daňového priznania, či nahlásenie zmien včas, čím obec prichádza o finančné prostriedky a neplní si povinnosti v zmysle zákona o majetku obcí a zákona č. 563/2009 o správe daní /piata časť zodpovednosť za porušenie povinností §154-157/.

-Obec na zabezpečenie daňového nedoplatku nevyužila v čase sledovaných pohľadávok ani záložné právo k predmetu záložného práva vo vlastníctve daňového dlžníka alebo k pohľadávke daňového dlžníka /§81, zákon č. 563/2009 Zb. o správe daní=daňový poriadok/.

-Obec za sledované 3 roky nevyužila ani exekučné konanie, v ktorom správca dane z úradnej moci vymáha daňový nedoplatok, iné peňažné plnenie uložené rozhodnutím, exekučné náklady a hotové výdavky podľa § 149 /§ 88, odst. 1 zákona č. 563/2009 Z.z. o správe daní/.

-Obec neuplatňuje ani vyrubenie úroku podľa § 156 zákona č. 563/2009 Z.z. o správe daní v prípade nezaplatenia alebo neodvedenia dane alebo rozdielu dane v stanovenej lehote alebo v ustanovenej výške alebo vo výške určenej v rozhodnutí.

Tabuľka č.4 Prehľad vybraných ukazovateľov výkazu o dani z nehnuteľnosti za roky 2019-2021

Ukazovateľ	2019	2020	2021
Počet daňovníkov	754	741	733
Oslobodených od dane z pozemkov	3	3	3
Oslobodených od dane zo stavby	8	8	8
Počet obyvateľov k 1.1 zdaňovacieho obdobia	4517	4574	4 636
Vyrubená daň z pozemkov v € celkom	18 087,11	17 628,68	17 596,95
Zaplatená daň z pozemkov v €	13 550,22	13 652,27	10 638,78
Celková suma nedoplatkov na dani z pozemkov v €	18 137,56	22 078,46	27 685,78
Vyrubená daň zo stavieb v € celkom	39 516,39	38 135,06	38 048,24
Zaplatená daň zo stavieb v €	15 650,45	19 064,49	26 812,36
Celková suma nedoplatkov na dani zo stavieb v €	122 587,58	140 347,06	151 542,92
Vyrubená daň z bytov v € celkom	356,70	350,57	335,47
Zaplatená daň z bytov v €	292,56	303,24	287,63
Celková suma nedoplatkov na dani z bytov v €	171,51	217,92	265,76
Spolu daň z nehnuteľnosti-vyrubená v €	57 960,20	56 114,31	55 980,66
Spolu daň z nehnuteľnosti zaplatená v €	29 493,23	33 020,00	37 783,77
Spolu daň z nehnuteľnosti-celková suma nedoplatkov v €	140 896,65	162 643,44	179 494,46

Zdroj: Výkazy o dani z nehnuteľnosti za roky 2019-2021

- Obec eviduje iba penále na dani z nehnuteľnosti /nedoplatok/ v sume 583,95 Eur k 31.12.2019, aj k 31. 12.2021.

-V zmysle § 104, ods. 12 zákona č. 582/2004 Z.z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady je správca dane, teda obec povinná poskytnúť MF SR údaje o dani z nehnuteľností, najmä údaje o celkovom počte daňovníkov, o počte daňovníkov podľa druhov pozemku, stavieb a bytov, o výmere pozemkov podliehajúcich dani z pozemkov, o výmere zastavanej plochy stavieb, podlahovej plochy bytov, údaje o oslobodení od dane z nehnuteľností a znížení dane z nehnuteľností, o vyrubenej dani z nehnuteľností, o zaplatenej dani z nehnuteľností, sankciách a údaje o nedoplatkoch na dani z nehnuteľnosti raz ročne do 31. marca po skončení zdaňovacieho obdobia.

Z uvedenej tabuľky č.4 vyplýva, že počet daňovníkov na dani z nehnuteľnosti za sledované 3 roky poklesol, pričom počet obyvateľov narástol. Takisto poklesol aj objem vyrubenej dane celkom, a to u všetkých druhoch daní-dani z pozemkov, daní zo stavieb, daní z bytov.

-Napriek každoročnej inventarizácii pohľadávok v inventarizačnom zápise chýba odporúčanie k jednotlivým pohľadávkam, ako sa majú riešiť a ich včasné a správne riešenie. Obec nekoná ani v súlade s prijatými zásadami hospodárenia a nakladania s majetkom obce, účinnými od potvrdenia uznesenia č.7/2019 z 20. 3. 2019 uznesením č. 22/2019 dňa 17. 4. 2019, časti VII., ktorá popisuje hospodárenie a nakladanie s pohľadávkami a inými majetkovými právami. Obec nemá na svojej stránke zverejnený správny dátum prijatia a účinnosti týchto zásad, hoci zásady radí medzi dôležité dokumenty.

b/ Analýza ostatných daňových pohľadávok za posledné 3 roky k 31. 12.

Tabuľka č. 5 prehľad ostatných daňových nedoplatkov za roky 2019-2021

Druh dane	Stav pohľadávok k 31. 12. 2019	Stav pohľadávok k 31. 12. 2020	Stav pohľadávok k 31. 12. 2021
Daň za psa	691,99	838,99	907,53

Zdroj: Inventúrne súpisy pohľadávok k 31. 12. 2019-2021

Miestny poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady obec eviduje na účte 318 nedaňové pohľadávky /viď tabuľka č. 6/, no v zmysle § 2 daňového poriadku sa naň vzťahuje správa daní, aj spôsob vyrubovania rozhodnutí a ďalšie vecí s tým súvisiace.

- Správca dane, ktorým je obec, môže v zmysle zákona č.563/2009 Z.z. o správe daní a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 52, odst. 2 zverejňovať zoznam

a) daňových dlžníkov podľa stavu k 31. decembru predchádzajúceho roka, u ktorých úhrnná výška daňových nedoplatkov presiahla u fyzickej osoby 160 eur a u právnickej osoby 1 600 eur,

b) daňových subjektov, ktorým bol v kalendárnom roku, ktorý predchádza roku, v ktorom sa budú zoznamy zverejňovať povolený odklad platenia dane alebo povolené platenie dane v splátkach presahujúce u fyzickej osoby 160 eur a u právnickej osoby 1 600 eur a tento odklad platenia dane alebo povolené platenie dane v splátkach naďalej trvá,

c) daňových subjektov, ktorým bola v kalendárnom roku, ktorý predchádza roku, v ktorom sa bude zoznam zverejňovať povolená úľava alebo odpustený daňový nedoplatok s uvedením jej výšky.

Obec túto možnosť za sledované 3 roky, ba ani skôr, nevyužila ani raz.

- Od 1. januára 2020 môže policajt pri bežnej cestnej kontrole odobrať vodičák aj občanom, ktorí majú daňové nedoplatky voči obci. Týka sa to daní z nehnuteľnosti, daní za psa, či za vývoz komunálneho odpadu. Obec môže tento zákon uplatňovať za podmienky, že bude sama vykonávať exekúciu, a teda nie prostredníctvom exekútora. Obciam bola táto možnosť daná novelizáciou daňového poriadku, kde bol doplnený nový deviaty oddiel, § 148 a, , odst.1, podľa ktorého správca dane je oprávnený vykonať daňovú exekúciu zadržaním vodičského preukazu daňového dlžníka, ktorého príjmy nie sú priamo podmienené držbou vodičského preukazu. Podľa odst. 2 daňový exekučný príkaz na zadržanie vodičského preukazu správca dane doručí daňovému dlžníkovi a orgánu Policajného zboru príslušnému podľa miesta pobytu daňového dlžníka. **Obec túto možnosť za sledované roky 2020,2021, nevyužila ani raz.**

c/ Analýza nedaňových pohľadávok účtu 318 za posledné 3 roky k 31.12.

Tabuľka č.6 prehľad nedaňových pohľadávok za roky 2019-2021 v Eur

Pohľadávka	Stav pohľadávok k 31. 12. 2019	Stav pohľadávok k 31. 12. 2020	Stav pohľadávok k 31. 12. 2021
Miestny poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady	135 122,97	145 703,76	158 105,51
TKO-penále	87,70	87,70	87,70
Nájom Školská A	551,64	183,88	305,65
Nájom Školská B	707,24	1306,88	1389,12
Nájom Školská C	1526,22	2958,00	3360,36
Nájom-byty Jareček	45 794,05	55 144,67	66 234,54
Nájomné-pozemky	304,62	363,73	322,78
Nájomné-nebytové			91,92
Vodné a stočné	31 294,08	42 275,26	49 656,88
Poplatok za : znečistenie ovzdušia	502,85	501,76	534,96
Pokuty Stavebný úrad	40,00	40,00	40,00
Pokuty OcÚ	70,00	100,00	100,00
Penále-schody ku kostolu	4 494,14	0	0

Zdroj: Inventúrne súpisy pohľadávok k 31. 12. 2019-2021

Z analýzy nedaňových nedoplatkov za posledné 3 roky vyplýva, že najvyššie nedoplatky má obec Markušovce na miestnom poplatku za komunálny odpad a drobné stavebné odpady, na nájmoch najmä byty Jareček a na vodnom a stočnom, pričom pohľadávky za vodné a stočné za rok 2021 neboli zaradené medzi pohľadávky roku 2021 ani odhadom. K fakturácií vodného a stočného sa začalo až v roku 2022 a dodnes nie je úplne skončená, keďže príslušnej zamestnankyni chýbajú správne podklady pre vyúčtovanie. **Výzvy na nedoplatky za vodné a stočné boli** vystavené od 13.12.-16.12.2021. Predtým bola posledná výzva vystavená v roku 2018 za rok 2017. Za posledné roky agenda fakturácie prešla 3 ľuďmi.

Výzvy za odpad boli realizované takto:

Za rok 2019 -

- PO, vytvorené 28.10. 2019
- FO, vytvorené od 28.10. 2019 do 31.5.2021

Za rok 2020 –

- PO //, aj FO /5/ vytvorené 11.2. 2021

Za rok 2021

- FO od 15.7.2021 do 15.12.2021

- Evidencia výziev na nedoplatky na nájomnom na bytoch sa nevedie. Nájomcovia boli vyzývaní iba ústne, čím obec nemá v rukách žiadne podklady.

- V evidencii nedoplatkov sa nenachádzali údaje o platbách za prenájom hrobových miest. Takáto evidencia neexistuje. Obec eviduje iba platby za hrobové miesta v danom roku. Inventarizácia povinnosti a nedoplatkov k 31. 12. sa v obci nevykonávala.

d/ Analýza ďalších pohľadávok za posledné 3 roky k 31.12.

Účet 315 Ostatné pohľadávky

Stav 31.12.2021 – na danom účte obec vykazuje k uvedenému dátumu preplatky od VSE na elektrickej energii v sume 2 387,17 Eur, ktoré už boli všetky obci vrátené v roku 2022 + O2 zábezpeky v sume 60,- Eur, ktoré sú tiež už zúčtované.

Účet 335- Pohľadávky voči zamestnancom

Stav k 31. 12. 2021-1 120,58 Eur– pohľadávky sa týkali stravného a zálohy na poštovné. V čase kontroly boli všetky zúčtované a zaplatené obci.

Účet 378-Iné pohľadávky

Stav k 31.1. 2019 - na danom účte obec eviduje pohľadávky v celkovej sume 20 009,63 Eur, väčšina rovnakých pohľadávok bola aj v čase inventarizácie k 31. 12. 2021

Stav 31.12.2021 – na danom účte obec eviduje pohľadávky za elektrinu BOCIAN- Kulak v sume 903,10 Eur, vysporiadanie fin. vzťahov Allbuid v sume 18 757,08 Eur /z rekonštrukcie ZŠ/, ktoré sú také isté ako aj v roku 2019, priestupky Obvodného úradu MV z roku 2013 /proti roku 2019 znížené zo sumy 345.- Eur na 312,- Eur/a pohľadávku za prečerpaný limit telefónu v sume 2,24 Eur, ktorá nie je doložená žiadnym podkladom.

-Napriek každoročnej inventarizácii pohľadávok v inventarizačnom zápise chýba odporúčanie k jednotlivým pohľadávkam, ako sa majú riešiť a ich včasné a správne riešenie. Mnohé pohľadávky sa v účtovníctve nachádzajú napriek tomu, že už sú po lehote vymoženia a nedochádza k ich návrhu na odpis z dôvodu premlčania či možnosti ich vymôcť /úmrtie/.

Obec nekoná ani v súlade s prijatými zásadami hospodárenia a nakladania s majetkom obce, účinnými od potvrdenia uznesenia č.7/2019 z 20. 3. 2019 uznesením č. 22/2019 dňa 17. 4. 2019, časti VII., ktorá popisuje hospodárenie a nakladanie s pohľadávkami a inými majetkovými právami. Obec nemá na svojej stránke zverejnený správny dátum prijatia a účinnosti týchto zásad, hoci zásady radí medzi dôležité dokumenty.

V auguste 2022 bola dodatočne písomne vyžiadaná evidencia riešenia všetkých nedoplatkov obce a ich vymáhania za posledných 10 rokov inak ako výzvami na

zaplatenie nedoplatkov či upomienkami. Posledné údaje sú z roku 2018 – rozhodnutia obce o zániku nedoplatkov a z roku 2016, kde boli žiadosťami o súčinnosť pri držiteľoch starobných dôchodkov /27 +18 osôb/, oslovené sociálna poisťovňa a existujúce banky so sídlom v Slovenskej republike alebo ich pobočkou. Na základe toho bolo obcou v roku 2018 vydaných 9 rozhodnutí o zániku nedoplatku /nedoplatky z roku 1994, 2002, 2003, 2004, 2005, 2010, 2011/ na základe § 84, odst. 2, písm. a/, t.j. z dôvodu, že suma dočasne nevyplniteľného daňového nedoplatku vrátane nákladov spojených so správou daní a jeho vymáhaním u daňového subjektu nepresiahla 20 Eur. Z toho 8 osôb už nežila. Tieto nedoplatky boli odúčtované ešte v roku 2018 v celkovej sume 118,98 Eur.

Návrh odporúčaní alebo opatrení na nápravu zistených nedostatkov a na odstránenie príčin ich vzniku:

Na základe štatútu obce, aj zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, § 3, odst. a/ obyvatelia obce majú okrem práv **aj povinnosti a to ochraňovať majetok obce a podieľať sa na nákladoch obce.**

1. Zverejniť pre uľahčenie a zrýchlenie komunikácie občanov s obecným úradom na obecnej stránke aktuálne tlačivo na daň z nehnuteľnosti, vrátane metodického odporúčania na vyplnenie /bližšie stránka finančnej správy, alebo ministerstva financií/
2. Zvážiť elektronickú komunikáciu pri plnení si povinností občanov ohľadom povinností vyplývajúcich v VZN obce /inšpirovať sa u obcí či miest, kde to majú zavedené a funguje to/.
3. Zmeniť organizačnú štruktúru a správu majetkových daní osamostatniť z dôvodu náročnosti agendy, prípadne vyčleniť na túto agendu aj 2 zamestnancov, zvlášť na FO a PO s tým, že budú mať na starosti celý komplex, vrátane vymáhania nedoplatkov. Zvážiť prijatie právniky do obce.
4. Opraviť na zverejnených zásadách hospodárenia s majetkom obce dátum schválenia OZ uznesením číslo a jeho opätovné potvrdenie uznesením č. z dôvodu nepodpísania pôvodne prijatého uznesenia starostom obce a zmeniť dátum účinnosti z 1. 4. 2019 na dátum neskorší, keďže k potvrdeniu uznesenia došlo dňa 17. 4. 2019.
5. Zabezpečiť školenie zamestnancov k vymáhaniu nedoplatkov na pohľadávkach, prípadne návštevu obecných, mestských úradov v okolí, kde to funguje lepšie.
6. Vymáhanie pohľadávok okrem výziev riešiť aj inak. Začať právnickými osobami v obci, či vôbec ešte existujú. Do vymáhania nedoplatkov zapojiť aj TSP a TP najmä pri MRK.
7. Preveriť zánik nedoplatkov na základe § 83 /dočasne nevyplniteľný daňový nedoplatok/ a § 84 zánik daňového nedoplatku daňového poriadku. Urobiť zoznam všetkých ľudí, ktorí sú v hmotnej núdzi a u ktorých je vymáhanie nevyplniteľné a neefektívne.
8. Vysporiadať halierové rozdiely z nedoplatkov a preplatiek do 31. 12. 2022.

8. Z dôvodu včasného uplatňovania práva aspoň raz mesačne preverovať stav firiem v konkurze alebo reštrukturalizácii. Ustanovenie § 121 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii (ďalej len "ZKR") ustanovuje **lehotu 30 dní na prihlásenie pohľadávky do reštrukturalizácie. Lehota začína plynúť od povolenia reštrukturalizácie.** Týmto dňom je deň nasledujúci po tom, ako došlo k zverejneniu uznesenia o povolení reštrukturalizácie v Obchodnom vestníku. **Lehota na podanie prihlášky do konkurzu v základnej prihlasovacej lehote je 45 dní od vyhlásenia konkurzu.** Táto lehota začína plynúť v deň, ktorý nasleduje po dni zverejnenia uznesenia o vyhlásení konkurzu v Obchodnom vestníku (za deň zverejnenia sa považuje deň nasledujúci po dni faktického zverejnenia v obchodnom vestníku).

9. Poučiť pracovníkov, ktorí doručujú písomností /rozhodnutia/, aby písomnosti určené do vlastných rúk daňovníka neboli preberané inými osobami, napr. rodinnými príslušníkmi, ktorí na to nie sú splnomocnení. Takto doručené rozhodnutie nespôsobuje právne účinky podľa daňového poriadku.

10. Pri prijatí platby od daňových subjektov pri platení daní a poplatku za odpad postupovať v zmysle daňového poriadku § 55 a § 79.

11. Urobiť evidenciu poplatkov a nedoplatkov za prenájom cintorína do konca roka 2022.

12. Z dôvodu včasného uplatňovania pohľadávok a ich vymáhania vytvoriť zoznam povinností vyrubovať, fakturovať pohľadávky-zvlášť daňové, nedaňové, vrátane termínov a kontroly platieb a tiež ďalších krokov-výzvy, upomienky, exekúcie atď. V prípade občianskoprávných vzťahov je premlčacia doba 3 roky, v prípade vzťahov obchodno-právných predstavuje 4 roky.

13. Zmeniť systém zberu odpadu a úhrady poplatkov s tým, že odvoz sa zrealizuje iba platičom. Z toho dôvodu pripraviť nové VZN o komunálnom odpade a poplatkoch zaň.

14. Dodržiavať VZN pri nájomcoch bytov, začať uplatňovať písomné výpovede a neuzatvárať ďalšie zmluvy s neplatičmi. Podľa § 710 výpovedná lehota je trojmesačná, pri nájomcoch, ktorý sú v hmotnej núdzi z objektívnych dôvodov, výpovedná lehota sa predlžuje o ochrannú lehotu, ktorá trvá 6 mesiacov.

Zoznam podkladov preukazujúcich zistené nedostatky:

- Zásady hospodárenia s majetkom obce zo dňa 17.4. 2019 VII. Časť hospodárenie a nakladanie s pohľadávkami a inými majetkovými právami, článok 33, str. 23-26

- Inventarizačné zápisy Obce Markušovce k 31. 12. 2021 účtov 318, 319, 378

- nedoplatky-podrobná zostava k 31.12. 2021 daň z nehnuteľnosti z 2.2. 2022 /1strana/
a preplatky-podrobná zostava k 31. 12. 2021-4.2.2022

- list zo dňa 29. marca 2022 ako uplatnenie námietky premlčania nedoplatku č. 29-164/2022

Povinná osoba je podľa § 21 ods. 3 písm. d) a e) zákona č. 357/2015 Z. z. povinná prijať opatrenia na nápravu nedostatkov uvedených v správe a odstrániť príčiny ich vzniku a predložiť

oprávnenej osobe v určenej lehote písomný zoznam prijatých opatrení. Lehota na predloženie písomného zoznamu prijatých opatrení bola určená v návrhu správy do: **21. 09. 2022**

Povinná osoba je podľa § 21 ods. 3 písm. g) zákona č. 357/2015 Z. z. povinná splniť prijaté opatrenia v lehote určenej oprávnenou osobou. Lehota na splnenie prijatých opatrení zostáva nezmenená a je určená do: **14. 10. 2022**

Meno a priezvisko oprávnenej osoby a podpis zamestnanca, ktorý vykonával kontrolu:
Ing. Františka Šteinerová, hlavný kontrolór obce Markušovce

Dátum vyhotovenia správy: 30. 9. 2022